

radny KO Jerzy Wierchowicz

Gorzów Wlkp 18.08.2023 r

WP Waclaw Maciuszonek
Przewodniczący Sejmiku Lubuskiego
ul.Podgórna 7
65-067 Zielona Góra

Interpelacja radnego

dot: informacji w sprawie oczekiwania na fundusze z Krajowego Planu Odbudowy

Zwracam się z wnioskiem o szeroką informację w sprawie funduszy jakie miały wpłynąć do naszego województwa w ramach wypłaty z Krajowego Planu Odbudowy. Jaka jest przewidywana wypłata całościowa na rzecz naszego województwa z KPO? Jakie inwestycje były i są planowane które miały być finansowane z funduszy z KPO (proszę o wymienienie 10 największych)? Czy inwestycje te są już rozpoczęte i obecnie finansowane z budżetu centralnego, jeżeli tak to jakie i w jakim wymiarze? Czy Zarząd województwa zwracał się do rządu RP o wypłatę środków na realizację takich inwestycji, wobec ich braku z KPO, jeśli tak jaka była odpowiedź?

Z poważaniem

A handwritten signature in blue ink, which appears to be 'Jerzy Wierchowicz', written in a cursive style.

Lubuskie

Urząd Marszałkowski
Województwa Lubuskiego

ul. Podgórna 7
65-057 Zielona Góra
tel +48/68/456 52 00 fax +48/68/456 52 96
www.lubuskie.pl

Zielona Góra, 06 września 2023 r.

DRI.VI.0003.1.2023

**Pan
Jerzy Wierchowicz
Wiceprzewodniczący Sejmiku
Województwa Lubuskiego**

Szanowny Panie Przewodniczący,

odpowiadając na interpelację dotyczącą planowanej realizacji Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) w Województwie Lubuskim przedstawiam informację na temat wskazanych w zapytaniu zagadnień.

W lipcu 2020 r. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (MFIPR) zwróciło się do Marszałków Województw z prośbą o identyfikację na poziomie regionalnym (we współpracy z lokalnymi interesariuszami) i zgłoszenie do MFIPR propozycji projektów do KPO, które wpisują się w obszary tematyczne wskazane w unijnym Instrumencie na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności. W odpowiedzi na pismo, UMWL w sierpniu 2020 r. przekazał do MFIPR wykaz następujących piętnastu przedsięwzięć, ważnych z punktu widzenia rozwoju regionu wraz z fiskalami projektowymi (przy nazwie przedsięwzięć dołączony jest skrócony opis):

1. Wzmocnienie potencjału lubuskiej ochrony zdrowia – eliminacja deficytów ujawnionych w czasie kryzysu epidemicznego.

Celem inwestycji jest poprawa jakości oraz dostępu leczenia wszystkich mieszkańców województwa w szczególności w zakresie onkologii, pulmonologii oraz geriatricy, poprzez stworzenie nowoczesnych i wyposażonych w wysokospecjalistyczny sprzęt obiektów.

Projektem mają być objęte:

Szpital Uniwersytecki im. Karola Marcinkowskiego w Zielonej Górze

Wielospecjalistyczny Szpital Wojewódzki w Gorzowie Wlkp. sp. z o.o.

Wielospecjalistyczny Szpital SP ZOZ w Nowej Soli,

Lubuskie Centrum Ortopedii w Świebodzinie,

Lubuski Szpital Specjalistyczny Pulmonologiczno-Kardiologiczny w Torzymiu

SP ZOZ w Sulechowie.

2.Lubuska medycyna na sygnale.

Celem projektu jest budowa głównej siedziby Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego SP ZOZ w Zielonej Górze oraz doposażenie innych lubuskich zespołów ratownictwa medycznego w ambulanse medyczne, co pozwoli na optymalizację czasu dojazdu zespołów ratownictwa medycznego do pacjenta, a w konsekwencji zwiększenie bezpieczeństwa lubuskich pacjentów.

3.Lubuska pediatria – mały pacjent, wielka medycyna.

Celem projektu jest doposażenie powstałego przy Szpitalu Uniwersyteckim im. Karola Marcinkowskiego w Zielonej Górze Centrum Zdrowia Matki i Dziecka oraz poprawę świadczeń w zakresie leczenia pediatrycznego w północnej części województwa - oddziały pediatryczne Wielospecjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.: przebudowa i modernizacja Szpitalnego Oddziału Ratunkowego (części przeznaczonej na SOR dziecięcy), Oddziału Chirurgii i Traumatologii Dziecięcej z Pododdziałem Urologii dziecięcej oraz Oddziału Dziecięcego z Pododdziałem Neurologii Dziecięcej.

4.Zielone szpitale – lubuska ochrona zdrowia przyjazna środowisku i pacjentowi.

Projekt obejmuje termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, usuwanie azbestu z elewacji. Celem jest zwiększenie jakości oferty podmiotów leczniczych poprzez lepszą i nowocześniejszą infrastrukturę oraz obniżenie kosztów funkcjonowania placówek. Modernizacja dotyczy:

Szpitala Uniwersyteckiego im. Karola Marcinkowskiego w Zielonej Górze,

Wielospecjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.,

Wielospecjalistycznego Szpitala SP ZOZ w Nowej Soli,

Wielospecjalistycznego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Ciborzu,

SP ZOZ w Sulechowie,

Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Gorzowie Wlkp.,

SP ZOZ „Przychodni Dworcowej” w Gorzowie Wlkp.

5.Budowa sieci głównych połączeń dla transportu rowerowego w województwie lubuskim.

Projekt dotyczy budowy na terenie województwa lubuskiego trasy rowerowej wzdłuż rzeki Odry (BlueVelo), tworzącej szkielet głównych połączeń regionalnych, krajowych i międzynarodowych. Projekt jest elementem sieci o znaczeniu ponadregionalnym (skorelowany jest z planami inwestycyjnymi sąsiadujących regionów) oraz międzynarodowym.

Celem projektu jest trwała, zielona transformacja w zakresie mobilności i turystyki, a także aktywizacja gospodarcza branży budowlanej, rowerowej i turystycznej - szczególnie dotkniętej pandemią COVID-19. Łączna długość – ok. 200 km

6. Elektryfikacja i rozbudowa linii kolejowych.

Projekt zakłada rozwój i usprawnienie transportu kolejowego w sieci komunikacyjnych powiązań międzyregionalnych oraz w regionie, jako naturalnej alternatywy dla transportu drogowego oraz zmniejszenia jego uciążliwości dla środowiska naturalnego. Realizowane przedsięwzięcie polegać będzie na modernizacji infrastruktury liniowej oraz dostosowaniu jej do współczesnych standardów obsługi i bezpieczeństwa.

Dla województwa lubuskiego szczególnie ważna będzie modernizacja i elektryfikacja linii kolejowej nr 203 na odcinku Krzyż - Kostrzyn z budową na stacji Kostrzyn nowego toru łączącego z linią nr 273 w kierunku Zielonej Góry. Planowane są również prace na liniach Zbąszynek – Czerwieńsk (rozbudowa o drugi tor), Zbąszynek – Gorzów Wlkp., Miłkowice – Żagań, Żagań – Żary – Forst oraz stworzenia nowej osi komunikacyjnej Żagań/Żary - Zielona Góra – Sulechów – Świebodzin – Międzyrzecz – Gorzów Wlkp.

7. Zakup hybrydowego taboru kolejowego.

Projekt dotyczy zakupu ośmiu trójczłonowych - dwunapędowych (spalinowo - elektrycznych) pasażerskich pojazdów kolejowych dla połączeń organizowanych przez Województwo Lubuskie na liniach komunikacyjnych obejmujących linie kolejowe niezelektryfikowane i zelektryfikowane. Poprawa oferty połączeń kolejowych ma na celu zwiększenie mobilności mieszkańców województwa lubuskiego w ramach publicznego transportu zbiorowego (w tym zwiększenia ich aktywności zawodowej) oraz ograniczenie emisji gazów cieplarnianych przez transport kolejowy.

8. Lubuska Szkoła Przyszłości - cyfryzacja i edukacja ekologiczna.

Projekt skierowany do wszystkich szkół podstawowych i średnich na terenie województwa lubuskiego. Przedsięwzięcie obejmie działania związane z rozwojem kształcenia podstawowego ze szczególnym uwzględnieniem edukacji ekologicznej oraz wprowadzenia do lubuskich szkół i pełnego wykorzystania nowoczesnych technologii we wszystkich obszarach edukacji podstawowej.

Oferta edukacyjna zostanie dopasowana do potrzeb uczniów ze szczególnym naciskiem na rozwój kompetencji kluczowych, które są niezbędne do funkcjonowania w zmieniającej się rzeczywistości. Projekt obejmuje również działania związane z kształceniem osób dorosłych (dostosowanie szkolnictwa do zmieniających się potrzeb rynku pracy).

9.Lubuskie Centrum Kompetencji Cyfrowych i Usług Wspólnych - Zielona Chmura.

Centrum składać się ma z: Data Center i Centrum Usług Wspólnych, Regionalnego System Wideokonferencji, Systemów Informacji Przestrzennej – Regionalny Węzeł Informacji Przestrzennej Województwa Lubuskiego, System Elektronicznej Ewidencji Dróg w technologii GIS, Inkubatora IT: startupy indukujące i wspierające synergicznie gospodarczą oraz budowanie sieci powiązań gospodarczych. Obsługiwać będzie lubuskie jednostki medyczne, 50 jednostek administracji podległych Samorządowi Województwa Lubuskiego, ok. 90 powiatowych i gminnych JST, lubuskie szkoły - czyli jednostki, dla których często reformy w dziedzinie IT są dużym obciążeniem finansowym i kadrowym.

10.Centrum Badań i Rozwoju Sztucznej Inteligencji oraz Innowacji Cyfrowych w Polsce Zachodniej.

Projekt Gorzowskiego Ośrodka Technologicznego Park Naukowo-Przemysłowy sp. z o.o. w Gorzowie Wlkp. obejmuje: utworzenie laboratorium do szybkiego prototypowania AI wraz z niezbędnym wyposażeniem oraz stanowisk OZE z modułami inteligentnych pomiarów opartych na sztucznej inteligencji, zakup mobilnych platform z czujnikami optycznymi, w tym dronów wykorzystujących AI, dostarczanie kapitału do rozwoju start-upów GreenInn oraz ochronę własności intelektualnej w obszarze sztucznej inteligencji (w tym wehikuł patentowy).

11.Park Technologii Kosmicznych i Lotniczych.

Projekt ma na celu utworzenie w województwie lubuskim wiodącego ośrodka przemysłowo-badawczego inżynierii kosmicznej i satelitarnej oraz innowacyjnego przemysłu.

Park Technologii Kosmicznych będzie obiektem, gdzie znajdą się m.in. laboratoria elektroniki satelitarnej, sztucznej inteligencji, medycyny kosmicznej, kryptografii i przeciwdziałania cyberzagrożeniom, pomieszczenia czystego montażu, integracji i testów systemów oraz podsystemów satelitarnych.

12.Budowa wzorcowego pasywnego budynku biurowego – Zielony Urząd/Green Office.

Projekt wychodzi naprzeciw okolicznościom wynikającym z faktu, że kwestie klimatu oraz konieczność ograniczania niskiej emisji w miastach są obecnie kluczowe dla środowiska

Planowana jest realizacja pasywnego budynku użyteczności publicznej wykorzystującego OZE oraz zastosowanie w nim szeregu rozwiązań, mających na celu zminimalizowanie zużycia energii w trakcie eksploatacji oraz przybliżający mieszkańcom regionu użyteczny charakter budownictwa pasywnego nie tylko w kontekście środowiska, ale również ekonomii użytkowania.

Budynek ma być regionalną wizytówką promującą ekobudownictwo oparte na OZE i stanowić będzie pilotaż rozwiązań w przedmiotowym obszarze, w celu promocji innowacyjnych rozwiązań na rzecz środowiska.

13.Rozwój infrastruktury szkolnictwa zawodowego w oparciu o powstające Centrum Edukacji Zawodowej i Biznesu w Gorzowie Wlkp.

Przedmiotem projektu Miasta Gorzów Wielkopolski jest utworzenie infrastruktury kształcenia zawodowego – Centrum Edukacji Zawodowej i Biznesu (CEZiB) w byłym Zespole Szpitalnym przy ul. Warszawskiej w Gorzowie Wlkp., czyli nowoczesnego zespołu średnich szkół zawodowych opartego na synergii szkół z pracodawcami i nastawionego na nauczanie zawodów poszukiwanych przez obecny rynek pracy oraz proaktywne wybieranie kierunków kształcenia przydatnych w przyszłości.

14.Cyfrowa kultura – lubuskie dziedzictwo kulturowe.

Celem projektu jest adaptacja zaniedbanych obiektów zabytkowych na potrzeby aktywności instytucjonalnej i okołobiznesowej.

Projekt ma na celu ożywienie tych często zapomnianych elementów krajobrazu architektonicznego miast i wsi regionu przez stworzenie nowych warunków istnienia i funkcjonowania w przestrzeni zurbanizowanej i społecznej. Obiekty te zostaną wyposażone w sprzęt elektroniczny i multimedialny niezbędny do realizacji zajęć edukacyjnych z historii obiektu i regionu dla uczniów i studentów oraz zwiedzających: turystów indywidualnych, grup zorganizowanych. Ponadto projekt zakłada utworzenie platformy cyfrowej lubuskich zabytków.

15.Budowa i rozwój Europejskiego Centrum Elektromobilności.

Projekt obejmuje profilowaną edukację na poziomie szkół średnich oraz szkolnictwa wyższego; utworzenie inkubatora i akceleratora elektromobilności (powierzchnie na wynajem, laboratoria specjalistyczne, tereny inwestycyjne przeznaczone elektromobilności, a także dedykowane doradztwo gospodarcze i prawne) oraz powstanie zaplecza kongresowego do promowania usług i produktów oraz propagowania wiedzy w zakresie elektromobilności.

Szacunkowe koszty ww. inwestycji planowanych do sfinansowania w ramach KPO określono we wrześniu 2021 r. (w ramach aktualizacji fiszek) na ok. 5 mld zł. W kwocie tej zawierały się obszary:

- Zdrowia (szpitale, ratownictwo medyczne) ok. 720 mln zł,
- Inwestycji transportowych (linie kolejowe, trasy rowerowe, tabor kolejowy) ok. 3,4 mld zł

- Innowacji (Centrum Kompetencji Cyfrowych, Centrum Rozwoju sztucznej Inteligencji, Park Technologii Kosmicznych, Centrum Elektromobilności) ok. 500 mln,
- Edukacji i dziedzictwa kulturowego (Lubuska Szkoła Przyszłości, szkolnictwo zawodowe, Lubuskie dziedzictwo kulturowe) ok. 280 mln.

Wcześniej wymienione, zgłoszone w 2020 r. do MFiPR przedsięwzięcia w dużej części dotyczyły tzw. wiązek projektowych, które obejmowały wiele projektów składowych. Ich zakres często obejmował szeroki wachlarz działań, o różnej skali, obejmujący zarówno inwestycje infrastrukturalne/budowlane, jak i doposażenie służby zdrowia, szkół, instytucji kultury, usługi cyfryzacji itp. Zaznaczyć należy również, że realizacja niektórych z zaproponowanych przedsięwzięć nie znajdowała się bezpośrednio w kompetencjach samorządu województwa.

Pomimo koordynowanych przez MFiPR i trwających przez kolejne miesiące prac nad weryfikacją zgłoszonych przedsięwzięć w zakresie możliwości ich sfinansowania w ramach KPO, ostatecznie MFiPR poinformowało, że zgłoszone przez regiony w sierpniu 2020 r. inicjatywy projektowe stanowiły jedynie materiał wyjściowy do prac nad KPO, a nabory w ramach KPO będą realizowane na późniejszym etapie.

Podkreślić należy, że od momentu zgłoszenia przez regiony proponowanych przedsięwzięć do KPO w 2020 r., ze względu na znaczący upływ czasu znacznie zmieniły się uwarunkowania dotyczące realizacji poszczególnych projektów. Ostateczna wersja KPO została zatwierdzona dopiero w połowie czerwca 2022 r., w międzyczasie trwały prace nad programami polityki spójności (krajowymi i regionalnymi), a także określana była demarkacja pomiędzy poszczególnymi programami polityki spójności oraz KPO, co wpływało na możliwości finansowania projektów (lub ich części) z poszczególnych źródeł. Wskazać należy również, że w ramach KPO nie przewidziano alokacji środków w podziale na poszczególne województwa.

Od IV kwartału 2022 r. uruchamiane są przez instytucje odpowiedzialne za inwestycje KPO (tj. odpowiednich ministrów lub umocowane przez właściwego ministra podmioty, w ramach których jest realizowana inwestycja) nabory na niektóre inwestycje uwzględnione w przyjętym KPO. Są one prefinansowane w ramach Polskiego Funduszu Rozwoju. Ze względu na brak środków europejskich dotyczą one jednak mocno ograniczonego zakresu inwestycji przewidzianych w KPO. Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego monitoruje ogłaszane nabory pod względem możliwości finansowania ważnych dla regionu projektów.

Możliwości finansowania z KPO wielu regionalnych przedsięwzięć, nadal uznać należy za niepewne. Polski rząd dotychczas nie złożył pierwszego wniosku o płatność

w ramach KPO do Komisji Europejskiej. Obecnie realizowana jest ponadto tzw. rewizja KPO, a ostateczny kształt dokumentu po zmianach ma być znany pod koniec bieżącego roku. Potencjalni beneficjenci wielu z zaplanowanych inwestycji nie dysponują informacjami na temat planowanego trybu i warunków przyznawania środków KPO, poziomu i formy dofinansowania konkretnych przewidywanych do realizacji przedsięwzięć oraz terminu dostępności środków. Wobec powyższej sytuacji, konieczna jest realizacja części inwestycji zaplanowanych wcześniej do sfinansowania w ramach KPO, z innych źródeł.

Odnosnie projektów, będących w kompetencji samorządu województwa (lub wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych oraz spółek), obecnie ze środków regionalnego programu operacyjnego, budżetu województwa, środków własnych beneficjentów oraz innych źródeł (Fundusz Przeciwdziałania COVID-19, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020) finansowane są niektóre inwestycje, których realizacja potencjalnie była planowana w ramach KPO. Są to głównie projekty dotyczące modernizacji i doposażenia lubuskich szpitali, a także budowy Parku Technologii Kosmicznych, Lubuskiego Centrum Kompetencji Cyfrowych i Usług Wspólnych – Data Center czy budowy wzorcowego pasywnego budynku biurowego. Część z inwestycji uwzględniona została ponadto jako przedsięwzięcia priorytetowe w Kontrakcie Programowym i zaplanowane są do realizacji z wykorzystaniem środków programu regionalnego na lata 2021-2027. W przypadku wcześniejszej dostępności finansowania poszczególnych inwestycji w ramach KPO, środki z innych źródeł mogłyby zostać przeznaczone na inne konieczne inwestycje (m.in. w obszarze służby zdrowia), co przekłada się na realną stratę dla samorządu województwa.

Ze względu na brak dostępności finansowania w ramach KPO znaczna część planowanych w 2020 r. inwestycji pozostała w fazie koncepcyjnej i nie jest obecnie realizowana, bądź ich zakres rzeczowy został zmieniony (ograniczony) w stosunku do założeń zgłoszonych do KPO i dostosowany do możliwości pozyskania finansowania.

Z poważaniem
z up. Marszałka Województwa

Jarosław Flakowski

Dyrektor Departamentu

Departament Rozwoju i Innowacji

[podpisano certyfikowanym podpisem elektronicznym]

